

's-Gravenhage, 13 juni 2000

Stimuleringsmaatregel Dagindeling

Conform de toezegging in mijn brief van 11 november 1999 (kenmerk DCE-99-71849) informeer ik hierbij Uw Kamer over de voortgang van de Stimuleringsmaatregel Dagindeling. De stimuleringsmaatregel heeft direct vanaf de start, na de installatie van de Stuurgroep Dagindeling op 24 maart 1999, op een grote belangstelling kunnen rekenen. Al eerder informeerde ik Uw Kamer over de start van het Projectbureau Dagindeling.

Tot nog toe zijn er **260** projectvoorstellen bij het projectbureau binnengekomen en de vraag naar het houden van inleidingen is bijzonder groot. Opvallend zijn de onverwachte allianties tussen partijen uit diverse geledingen uit de samenleving. Publieke en private partners die de dagindeling problematiek herkennen en gezamenlijk naar oplossingen zoeken om het combineren van arbeid en zorg te vergemakkelijken.

Experimenten

De experimenten dagindeling hebben tot doel oplossingen te bieden voor het beter kunnen combineren van arbeid en zorg. **Na twee subsidie-tranches, waarbij er 199 voorstellen binnenkwamen, zijn er 76** experimenten van start gegaan. De beoordelingsprocedure van de derde tranche subsidie-aanvragen bevindt zich in een afrondende fase. Ik verwacht dat er per 1 juli 2000 25 á 30 experimenten aan dit aantal toegevoegd zullen worden. Uiteindelijk zullen er, na de bekend-making van de geselecteerde experimenten uit de 4e tranche per 1 februari 2001, circa 130 experimenten operationeel zijn.

Het projectbureau streeft naar een goede spreiding van de experimenten over de inhoudelijke aandachtsgebieden en regio's. Na de vierde tranche zal er voldoende spreiding gerealiseerd moeten zijn.

Uit onderstaande tabel blijkt de geografische en inhoudelijke spreiding na de 1e en 2e tranche. Daar waar nu nog «witte vlekken» zijn worden gerichte acties uitgezet. Een voorbeeld hiervan is Zeeland, waar de tweede tranche nog geen projectvoorstellen liet zien. Direct effect had de actie van de Provincie Zeeland die in samenwerking met het Projectbureau Dagindeling een informatiebijeenkomst belegde, gekoppeld aan een werk-bezoek van mijn kant. Dit resulteerde in meerdere projectvoorstellen van Zeeuwse zijde. Een ander voorbeeld is het terrein van ruimtelijke ordening en vervoer. De relatie tussen belangen van taakcombineerders en de ordening van ruimte en tijd is nog niet voor iedere betrokkene een vanzelfsprekende relatie. Ook op dit terrein worden activiteiten ontplooid om het aantal experimenten te vergroten.

Zoals in onderstaande tabel blijkt bestrijken de in gang gezette experimenten een uiteen-lopemde invulling van de dagindelingthematiek.

Provincies	Projecten	Samenwerking Voorzieningen	Locaal Sociaal Beleid en Dagindeling	Persoonlijke Dienstverlening	Ruimtelijke Ordening Verkeer & Vervoer	Landelijk gebied	Werk-Privé Balans in Arbeidsorganisaties
Drente	3	3					
Flevoland	0						
Friesland	6	1			1	4	
Gelderland	1	1					
Groningen	2	1				1	
Limburg	6	1	1		1		3
Noord Brabant	7	3	1	1			2
Noord Holland	13	5	4	1	1		2
Overijssel	9	1	1	3	1	1	2
Utrecht	14	4	1	3		1	5
Zeeland	0						
Zuid Holland	13	2	5	2	1		3
Landelijk	2	1					1
Totaal	76	23	13	10	5	7	18

Ervaringsuitwisseling

Het Projectbureau Dagindeling heeft voor de ervaringsuitwisseling tussen de experimenten een aanpak ontwikkeld. De experimenten zijn geclusterd in zes zogenaamde focusgroepen. Zie voor de zes thematische aandachtsgebieden van de focusgroepen bovenstaande tabel. Drie keer per jaar komen vertegenwoordigers van de experimenten op locatie van de projecten in mini-conferenties bij elkaar.

In de focusgroepen worden de opgedane ervaringen uitgewisseld en stimulansen ingebracht in de vorm van onderzoeksresultaten, visies van experts, beleidsvoorstellen etc. Deze aanpak biedt de mogelijkheid resultaten van de experimenten eerder beschikbaar te hebben voor beleid en eventuele stagnaties in deze experimenteerfase tijdig te onderkennen en op te lossen. In de focusgroepen werkt het projectbureau samen met organisaties en departementen die hun expertise op de betrokken gebieden inbrengen. Voor de focusgroepen Samenwerking voorzieningen en Lokaal Sociaal Beleid wordt er samengewerkt met het NIZW en in de focusgroep landelijk gebied met het ministerie van LNV. De eerste twee rondes van de focusgroepen hebben inmiddels plaatsgevonden en zijn voorspoedig verlopen.

De derde ronde is voorzien in november 2000.

Naast deze focusgroepen worden er regelmatig expertmeetings, werkconferenties en ideeëndagen georganiseerd. Er vinden startconferenties plaats als experimenten van start gaan. Ook zijn voorbeelden hiervan de expertmeeting die Opportunity in Bedrijf samen met de Stuurgroep Dagindeling organiseert in november 2000 over cultuur en de werk-privébalans in arbeidsorganisaties; de expertmeeting over dagindeling in multicultureel perspectief (najaar 2000). Mijn voorlopige conclusie van deze interactieve aanpak is dat de implementatie van het dagindelingbeleid bevorderd wordt en er synergie tussen experimenten ontstaat, waardoor resultaten op termijn een bredere impact kunnen hebben.

Informatievoorziening

Sinds 1 mei is de Postbus-51 campagne «Combineren van werk en privé» van start gegaan. Een televisie- en radiospot, ondersteund met een brochure, waar «de agenda» symbool staat voor het moderne leven van taakcombineerders.

Via een website (www.dagindeling.nl) die vanaf begin dit jaar te bezoeken

is, nieuwsbrieven en een Dagindeling-publicatiereeks zullen de resultaten van de «good practices» en onderzoek breed verspreid worden.

Eerste lijnen uit de experimenten

Gezien de korte tijd dat de experimenten van start zijn is het nog te vroeg om vooruit te lopen op concrete resultaten van deze experimenten. De resultaten zullen met name in de loop van 2002 beschikbaar komen. Systematische evaluatie van de experimenten is van groot belang om een goed inzicht te krijgen in de ontwikkelingen en resultaten van de experimenten. Hiervoor is een monitor in ontwikkeling die in het najaar 2000 van start zal gaan.

Toch informeer ik Uw Kamer nu al gaarne over een aantal eerste lijnen die rond de experimenten in de eerste twee tranches van de stimuleringsmaatregel – in alle voorlopigheid – zichtbaar worden.

Uit de eerste inventarisaties van de experimenten en de discussies in de focusgroepen komen een aantal cruciale thema's naar voren.

Samenwerking voorzieningen

Een substantieel deel van de experimenten richt zich op een samenhangend aanbod van voorzieningen, waarbij veelal sprake is van een verruiming van openingstijden en van combinaties met vormen van persoonlijke dienstverlening. Focuspunten binnen de experimenten zijn:

- Brede schoolontwikkeling
 - verruiming van openingstijden gericht op dagarrangementen voor kinderen en ouders
 - gecombineerde functies voor de opvang en het onderwijs
 - nieuwe bestuurlijke samenwerkingsvormen, beheers- en exploitatiemodellen
 - multifunctioneel gebouwengebruik
- Flexibele vormen van opvang
 - samenhang voor- tussen- en naschoolse opvang
 - diversiteit marktvormen, bijvoorbeeld een franchisemodel voor de kinderopvang in plattelandsgebieden
 - toegankelijkheid en betaalbaarheid voorziening, ook voor de alleenstaande taak-combineerder met een minimuminkomen
 - combinatie en uitbreiding van diensten

In het advies «4 + 2 = 7» van de Stuurgroep Dagindeling, dat ik Uw Kamer eerder deed toekomen, worden een aantal aanbevelingen op dit vlak gedaan.

Persoonlijke dienstverlening

De ontwikkelingen rond persoonlijke dienstverlening lijken sneller te gaan dan bij de start van de stimuleringsmaatregel werd voorzien. De markt heeft een groot aantal initiatieven genomen. Toegankelijkheid en betaalbaarheid blijft bij deze ontwikkeling een belangrijk vraagstuk. Focuspunten zijn:

- persoonlijke dienstverlening als nieuwe bedrijfstak? Randvoorwaarden, (fiscale) facilitering en stimulansen
- combinatie van diensten
- persoonlijke dienstverlening als arbeidsvoorwaarde (employee-benefits)
- betaalbaarheid van diensten.

Landelijk gebied

Voor een vitaal en leefbaar platteland is de vraag van belang welk

voorzieningenniveau en welke vervoersarrangementen minimaal noodzakelijk zijn om arbeid en zorg te combineren.

Er wordt geëxperimenteerd met:

- integratie van vervoersregelingen zowel publiek als privaat; ineen-schuiven van b.v. scholieren- gehandicapten- en ouderenvervoer
- nieuwe vormen van kleinschalige exploitatiemodellen voor het voorzieningenniveau.

Ruimtelijke ordening en vervoer

Bevordert het integreren van voorzieningen op één locatie het efficiënt combineren van taken?

Levert de knooppuntgedachte voldoende mogelijkheden voor taakcombinerders. Dit zijn vragen die spelen in de experimenten ruimtelijke ordening. Focuspunten:

- clustering van voorzieningen op knooppunten; ontwikkeling partneringmodel
- multifunctioneel gebouwgebruik
- dagindeling in wijkontwikkelingsconcepten (en bestemmingsplannen)
- dagindeling en sociale cohesie in buurten en dorpen (in samenhang met lokaal sociaal beleid)

Werk-privébalans in arbeidsorganisaties

Er wordt ervaring opgedaan met arbeidstijdenmanagement als instrument om werknemers in staat te stellen arbeid en zorg op een bevredigende manier te kunnen laten combineren. Er zijn meerdere experimenten gestart onder meer in de zorgsector maar ook bij een aantal technische MKB-bedrijven waar met dit instrument geëxperimenteerd wordt.

Focuspunten:

- arbeidstijdenmanagement als instrument
- cultuurvraagstuk «werken en leven»
- telewerken, tijd- en plaatsafhankelijk werken

Hierbij zal nauw aangesloten worden bij «het bereikbaarheidsscenario» dat ik Uw Kamer binnenkort separaat zal toezenden.

Een aantal van bovengenoemde thema's zijn onderdeel van de meer algemene *Tijd/Ruimte* discussie, waarvoor ook diverse activiteiten zullen worden ontplooid.

Stuurgroep Dagindeling

De Stuurgroep Dagindeling vervult haar ambassadeursrol met enthousiasme. Stuurgroepleden treden als gastspreker op en voeren media-activiteiten uit. De stuurgroep bracht op mijn verzoek het advies «4 + 2 = 7» uit over de samenhang tussen onderwijs, opvang en vrije tijd.

In het meerjarenbeleidsplan zullen de eerste lijnen uit de experimenten verder onderbouwd worden. Ik zal Uw Kamer bij de eerstvolgende begrotingsbrief emancipatie informeren over de voortgang van de Stimuleringsmaatregel Dagindeling.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. E. Verstand-Bogaert

Bijlagen: Brochure: «Nederland is toe aan nieuwe afspraken»

Bijlage is niet elektronisch beschikbaar.